

ПОЛИТЕХНИЧКА ШКОЛА
Максима Горког 38
Суботица 24000
тел: +381 24 663 101
факс: +381 24 663 111
email: office@politehnickasu.edu.rs
ПИБ: 100959340, Матични број: 08122245

ПРАВИЛНИК

О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

*Правилник заведен под дел.бр. 01-787 од 27. 6. 2019.
Објављен на огласној табли дана 28. 6. 2019.
Ступа на снагу 6. јула 2019.*

**ПРАВИЛНИК ЈЕ ВЛАСНИШТВО
ПОЛИТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ СУБОТИЦА
КОПИРАЊЕ ЈЕ ЗАБРАЊЕНО**

САДРЖАЈ

НАСЛОВ	СТРАНА
1. Опште одредбе.....	3
2. Обезбеђивање безбедности и здравља на раду.....	3
3. Обавезе и одговорности Послодавца	4
3.1. Опште обавезе	4
3.2. Посебне обавезе	5
3.3. Оспособљавање запослених	5
4. Права, обавезе и одговорности запослених	5
5. Организовање послова безбедности и здравља на раду.....	6
5.1. Лице за безбедност и здравље на раду.....	6
5.2. Заштита здравља	7
6. Евиденција и извештавање	8
7. Превентивни и периодични прегледи и испитивања услова радне околине и опреме за рад.....	8
8. Прелазне и завршне одредбе	8

На основу члана 119. ст. 1. т. 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018-др.зак. и 10/2019) и члана 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ број 101/2005, 91/2015 и 113/2017-др.закон), дана 27. јуна 2019. године школски одбор Политехничке школе Суботица

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

1. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником се уређује спровођење безбедности и здравља на раду запослених у Политехничкој школи Суботица (у даљем тексту: **Послодавац**), као и других лица која учествују у радним процесима или се затекну у радној околини Послодавца, у циљу стварања безбедних услова рада којима се штити живот и здравље запослених и њихова радна способност, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и других обољења у вези са радом.

Овим Актом уређују се следећа питања:

- Обезбеђивање безбедности и здравља на раду;
- Обавезе и одговорности Послодавца:
 - Опште обавезе,
 - Посебне обавезе,
 - Оспособљавање запослених;
- Права, обавезе и одговорности запослених;
- Организовање послова безбедности и здравља на раду;
- Евиденција и извештавање;
- Превентивни и периодични прегледи и испитивања услова радне околине и опреме за рад;
- Прелазне и завршне одредбе.

2. Обезбеђивање безбедности и здравља на раду

Члан 2.

Послодавац је дужан да у свом раду и обављању делатности као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини.

Члан 3.

Послодавац је дужан да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запослених, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, произведени и обезбеђени тако да не угрожавају безбедност и здравље запослених.

Мере које се односе на безбедности и здравља на раду, хигијену и здравствену заштиту не могу материјално и финансијски теретити запослене.

Члан 4.

Послодавац обезбеђује безбедност и здравље на раду:

1. Запосленима,
2. Лицима која се по било ком основу налазе на раду, ученицима и студентима на практичној настави и стручном оспособљавању, преквалификацији, доквалификацији,
3. Лицима на професионалној рехабилитацији,
4. Лицима на добровољним и јавним радовима организованим у општем интересу, радним акцијама и такмичењима у вези са радом,
5. Лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

3. Обавезе и одговорности Послодавца

3.1. Опште обавезе

Члан 5.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза на друго лице, Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду.

У случају настанка повреде на раду као последице неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Послодавца, исти није одговоран за настанак повреде.

Члан 6.

Послодавац обезбеђује превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду и то применом: савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера за отклањање и/или смањивања ризика од повређивања или оштећења здравља запослених.

Превентивне мере се састоје у следећим начелима:

1. Избегавање и/или отклањање ризика,
2. Процена ризика који се не могу избећи на радном месту,
3. Одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
4. Прилагођавање метода рада и радног места запосленом.

Члан 7.

Послодавац је дужан да донесе Акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за отклањање/смањење свих идентификованих опасности/штетности.

Послодавац је дужан да измени Акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада.

Акт о процени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Члан 8.

Послодавац је дужан да општим актом, утврди права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду.

Члан 9.

Послодавац је дужан да:

1. Актом у писменој форми одреди лице за безбедност и здравље на раду,
2. Запосленом одреди обављање послова на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
3. Обавештава запослене о увођењу нових средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад,
4. Оспособљава запослене за безбедан и здрав рад,
5. Обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду,
6. Обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању,
7. Ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине,
8. Обезбеди на основу Акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом,
9. Обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спашавање и евакуацију у случају опасности,
10. Заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених.

3.2. Посебне обавезе

Члан 10.

Када Послодавац изводи радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта дуже од седам дана, дужан је да изради прописан елаборат о уређењу градилишта који уз извештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада. Послодавац је дужан да на градилишту обезбеђује, одржава и спроводи мере за безбедност и здравље на раду у складу са елаборатом о уређењу градилишта.

Члан 11.

Послодавац је дужан да запосленом изда на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду, у складу са Актом о процени ризика.

Члан 12.

Послодавац је дужан да да запосленима на употребу средства за рад, односно средства и опрему за личну заштиту на раду на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

3.3. Оспособљавање запослених

Члан 13.

Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика.

Оспособљавање из става 1. овог члана Послодавац обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не смеју бити на терет запосленог.

Ако Послодавац одреди запосленом обављање послова на два или више радних места, дужна је да га оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Члан 14.

Оспособљавање запослених се врши теоријски и практично.

Оспособљавање запослених се врши у току радног времена и на радном месту.

Члан 15.

Оспособљавање запослених врши се према Програму оспособљавања за безбедан рад који садржи:

- права и обавезе послодавца и запослених из области безбедности и здравља на раду,
- организовање послова безбедности и здравља на раду,
- безбедно коришћење и одржавање средстава рада,
- опасности и штетности које угрожавају безбедност на раду, било коришћењем средстава рада или доласком у додир са одређеним материјама као и са опасностима и штетностима које постоје, односно настају на било који други начин,
- начин и поступак пружања прве помоћи у случају настанка повреде.

4. Права, обавезе и одговорности запослених

Члан 16.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

1. да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
2. да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити.

Члан 17.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде,
2. ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, у смислу члана 27. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду, на пословима или на радном месту на које је распоређен,
3. дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање,
4. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У случајевима из става 1. овог члана, запослени може писменим захтевом да се обрати Послодавцу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по захтеву из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 18.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту и да у случају уочених недостатака извести Послодавца или друго овлашћено лице.

Пре напуштања радног места запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 19.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести Послодавца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако Послодавац после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 20.

Послодавац је дужан да у одређеном року отклони утврђене недостатке или неправилности које су наређене решењем инспектора рада и да у року од 8 дана од дана истека рока за отклањање недостатка или неправилности, писмено извести надлежну инспекцију рада о извршењу решења.

5. Организовање послова безбедности и здравља на раду

5.1. Лице за безбедност и здравље на раду

Члан 21.

Послове безбедности и здравља на раду обавља лице које има положен стручни испит у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду Послодавац може да одреди једног или више својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 22.

Лице за безбедност и здравље на раду независно и самостално обавља послове и има приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно Послодавцу и не може да трпи штетне последице, ако свој посао обавља у складу са овим Законом.

Члан 23.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са овим Законом, а нарочито:

1. учествује у припреми Акта о процени ризика,
2. врши контролу и даје савете послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
3. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада,
4. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине,
5. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад,
6. предлаже мере за побољшање услова рада,
7. контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду,
8. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање,
9. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
10. припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену,
11. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог,
12. сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду,
13. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми извести Послодавца и представника запослених о забрани рада из става 1. тачка 11) овог члана.

Ако Послодавац, и поред забране рада у смислу става 1. тачка 11) овог члана, наложи запосленом да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

5.2. Заштита здравља

Члан 24.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду Послодавац ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада из става 1. овог члана дужна је да обавља послове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, а нарочито:

1. учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања Акта о процени ризика,
2. упознаје запослене са ризицима по здравље који су повезани са њиховим радом и обавља послове оспособљавања запослених за пружање прве помоћи,
3. утврђује и испитује узроке настанка професионалних обољења и болести у вези са радом,
4. учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија,
5. даје савете послодавцу при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог,
6. саветује послодавца у избору и тестирању нових средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду, са здравственог аспекта,
7. учествује у анализи повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом;

8. непосредно сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду.

Члан 25.

Подаци о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом достављају се организацијама здравственог и пензијског и инвалидског осигурања у складу са Законом.

Није дозвољено коришћење података прикупљених по основу лекарских прегледа запослених у сврху дискриминације запослених.

6. Евиденција и извештавање

Члан 26.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

- радним местима са повећаним ризиком, као и о запосленим распоређеним на та места,
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом,
- запосленим оспособљеним за безбедан и здрав рад,
- опасним материјама које се користе у току рада,
- извршеним испитивањима услова радне околине,
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опрема за личну заштиту на раду.

Члан 27.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог.

7. Превентивни и периодични прегледи и испитивања услова радне околине и опреме за рад

Члан 28.

Опрема за рад која подлеже периодичним прегледима и испитивањима је:

- опрема за рад - периодично на сваке три године,
- инсталације које подлежу периодичним прегледима и испитивањима:
 - електричне инсталације – пре сваког пуштања у рад или након реконструкције или надоградње (периодично на сваке три године),
 - ромобранске инсталације – на основу нивоа заштите.

Члан 29.

Испитивања услова радне околине обухватају:

- испитивање микроклиме у летњем и зимском периоду (у просторијама које су репрезентативне по питању микроклиматских услова: официна),
- испитивање осветљености (у просторијама које су репрезентативне по питању осветљености: официна),
- испитивање физичких штетности (бука),
- испитивање хемијских штетности.

Испитивања се врше периодично у року од три године од дана предходног испитивања.

8. Прелазне и завршне одредбе

Члан 30.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 31.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду, дел.бр. 01-62 од 24. 1. 2014. године.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора
Александра Радуловић Зеленика, с.р.